

O-N-D-E-R-W-E-G

Meerjarenbeleidsplan Grote Kerk

Gemeente Dordrecht 2018-2023

Vooraf

We presenteren een visiedocument voor de komende vijf jaar, dat de wijkkerkenraad helpt de gemeente te dienen. Het laat zich lezen als een verzameling richtingwijzers. De intentie is tweeledig: richting geven en

afb. 1: Richtingwijzer

richting houden. Het eerste spreekt voor zich, het tweede ziet erop dat we elkaar in het spoor houden. De lijst met specifieke aanbevelingen (zie [Bijlage](#)) wil behulpzaam zijn bij de uitwerking.

*Als de mensen in de stad zouden merken dat er een Christelijke
gemeenschap is die iets met God heeft, zou dat mooi zijn.*

(Paul Wansink)

1. Fundament

We leven in de overtuiging dat we door God geschapen zijn. Het geldt evenzeer voor de ander – en dat verplicht. Onze kerk is een stabiele factor in de tijd. Het is een plek waar we God eren en elkaar ontmoeten. We proberen dienstbaar te zijn aan elkaar en aan de wereld om ons heen. Door bezinning en meditatie stellen we de dagelijkse dingen in het licht van de Allerhoogste.

We hebben Gods wijsheid niet in pacht; wel voelen we ons geroepen ernaar te zoeken in Zijn Woord en Openbaring. We richten ons op de toepassingsmogelijkheden en stimuleren elkaar om de uitdagingen aan te gaan die het leven ons biedt. Dat doen we in het vertrouwen dat er een werkelijkheid bestaat die ons overstijgt: Gods Hemelse Koninkrijk.

2. Identiteit

De volgende kenschets is een afgeleide van een in 2014 vastgesteld profiel (ter voorbereiding van het toen actuele beroepingswerk). Het laat zich het beste lezen als er 'willen' aan wordt toegevoegd. Zo wordt het een richtsnoer:

- a) we zijn een PKN-wijkgemeente, bestaande uit alle leeftijds-categorieën;
- b) we zijn open en oecumenisch; kerkelijk of randkerkelijk – ieder weet zich in zijn eigenheid gekend;
- c) we kerken in een monumentaal gebouw, waar we zuinig op zijn;
- d) we werken met een team van vrijwilligers en professionals aan gemeente-opbouw, toerusting en pr;
- e) we geven inhoud aan ons gemeente-zijn door samen te vieren, te leren en te dienen;
- f) we laten ons inspireren door de bijbel en vroegchristelijke tradities;
- g) we koersen op waarachtigheid; we hechten minder aan theologische systemen en scherpelijperij;
- h) we stellen prijs op een verkondiging waarin de essentie van het Woord vertaald wordt naar de praktijk van alledag;
- i) we hebben oog voor de schepping en de samenleving en zien het als onze (diaconale) opdracht de nood – waar mogelijk – te lenigen;

- j) we putten onze kracht uit de eredienst;

*In onze traditie betekent het vieren van de liturgie: meedoen!
(Cor Ardesch)*

- k) we beschouwen kerkmuziek als een integraal deel van de eredienst;
l) we ervaren de liturgie als onze hartslag: alle onderdelen hebben een vaste plek; de universaliteit verbindt ons met de kerk-van-alle-tijden;
m) we hechten aan harmonieën en af en toe aan dissonanten; ze stemmen overeen met onze manier van (samen)leven;
n) we zijn ons bewust van onze pastorale opdracht; indien gemeenteleden ervoor kiezen afstand te bewaren, eerbiedigen we dat;
o) we zijn kerk voor een gemeente die afkomstig is uit de wijde omtrek en voor een stad waarin ons kerkgebouw een prominente plek inneemt.

afb. 2: Jan van Goyen, Gezicht op Dordrecht

3. Randvoorwaarden

God is geen vast omlijnd concept; Zijn Naam is onnoembaar. Die eigenheid past wonderwel bij onze diversiteit. Ons beeld van God is – hoe kan het ook anders – pluriform. Respect voor de ander geldt ook voor zijn Godsvoorstelling. We laten ieder in zijn waarde. Per slot van rekening putten we uit dezelfde bron.

De Grote Kerk wil Christus navolgen en Gods Koninkrijk dichterbij de mensen brengen. Dat veronderstelt dat wat we belijden ook ons doen en laten karakteriseert. Daarop mogen we elkaar aanspreken. Dus geven we elkaar de ruimte en zien we naar elkaar om.

De leeftijdsopbouw van onze gemeente vraagt om speciale aandacht voor jeugd, jongeren en jongvolwassenen. Initiatieven als kindernevendienst, tienerdienst, Rock Solid, diaconaal doekamp, filosofisch café en kringwerk voor jong volwassenen verdienen serieuze ondersteuning.

*Gemeente-zijn is geen doel op zich. Het is een middel om
Gods Koninkrijk vorm te geven, en wel in de breedte,
in het samenleven met elkaar.
(Kees Kaashoek)*

We zijn onderdeel van grotere verbanden zoals de PKN, de Classis en het Platform Dordtse Kerken. Daarbuiten bevinden zich nog veel meer instanties en organisaties die zich met God inlaten. We zijn uit principe coöperatief.

afb. 3: Logo PKN

De kerk staat middenin de maatschappij. Om daarin zichtbaar(der) aanwezig te zijn – lees een rol van betekenis te spelen – werken we samen met een keur aan (welzijns)instellingen: Diaconaal Aandachtscentrum, De Buitenwacht, Penitentiaire Inrichting Dordrecht, Dordrechts Museum e.a.

*Iedereen verdient een nieuwe kans.
(Wilma Meijer)*

Onze interesse in de ander is onbaatzuchtig. Het neemt niet weg dat we hopen dat deze iets wederkerigs uitlokt.

Met inachtneming van wat er in de kerkorde staat geschreven onder artikel 3-6 is de wijkkerkenraad leidend inzake de zorg voor de gemeente en het kerkgebouw. Het is een goede gewoonte met enige regelmaat de leden van de gemeente over de stand van zaken te horen en te informeren.

Onze overlegcultuur is gericht op samenhang. De organen die met elkaar het lichaam van de kerk besturen zijn open en transparant. Natuurlijk zijn er afspraken: er is een organogram en er zijn regels om een en ander in goede banen te leiden. Echter, die afspraken zijn altijd ondergeschikt aan het bovenliggende doel: samen kerk zijn.

Ons bijzondere kerkgebouw heeft een aantal beperkingen. Het biedt echter vooral waardevolle mogelijkheden. Zo geeft het als vanzelf richting aan ons doen en laten. We eerbiedigen de eeuwenoude sfeer van heiligheid en contemplatie.

De kerk presenteert zich aan de bezoekers door middel van een aantal verhaallijnen. Deze zijn deels terug te voeren op de monumentaliteit van het gebouw en deels op de gemeente die erin huist. Proportionaliteit en afstemming zijn belangrijk.

4. Aanbevelingen

Het kerkelijk bedrijf marcheert heel behoorlijk – laten we niet vergeten dat wat we ervan terecht brengen gewoon mensenwerk is. Voor de termijn waar deze notitie over gaat geldt de algemene aanbeveling om de

identiteitsaspecten onder paragraaf 2 en de randvoorwaarden onder paragraaf 3 met enige regelmaat tegen het licht te houden. Vragen die hierbij gesteld kunnen worden zijn:

- Is dit (nog altijd) wat we willen?
- Brengen we er daadwerkelijk iets van terecht?
- Is wat we willen voldoende hoorbaar, zichtbaar en merkbaar?

Zo zijn er vast en zeker nog meer vragen te stellen. In de bijlage voegen we enkele specifieke aanbevelingen toe. Ze hebben niet de pretentie het hele kerkelijke bedrijf te omvatten. Uitgangspunt is: wat springt er in het oog? Maar ook: wat kan er beter? Het vooronderstelt dat er al een heleboel goed gaat. Vooral mee doorgaan, is het devies.

*Als ze een beroep op me doen, ben ik er klaar voor.
(Anneke Wierenga-van Beelen)*

5. Agenda

Het is belangrijk zorgvuldig bij te houden welke gebeurtenissen onze bijzondere aandacht behoeven. Daar dient tijdig agendaruimte voor gereserveerd te worden. Te denken valt aan:

- de herdenking van de Synode van Dordrecht (2018);
- de herinrichting van de classicale structuur (2018);
- de vervanging van de Kamorgel-balgen (2018-2019);
- de PKN-fusie op het Eiland van Dordrecht (2019);
- het diaconaal doekamp voor jongeren in Kaapstad (2020).

6. En verder...

De geledingen uit de wijkkerkenraad – ouderlingen, diakenen en ouderlingkerkrentmeesters – hebben ieder hun eigen rol. Ter uitwerking van wat onder paragraaf 2 punt i staat genoteerd over onze opdracht in de wereld hebben de diakenen een eigen meerjarenbeleid. De andere geledingen hebben geen afzonderlijk plan.

Slot

Dit stuk bestaat bij de gratie van vele andere (zie [Navigatie](#)). Het geeft er een vervolg aan of opent een weg ernaartoe. Er kunnen geen andere rechten of zekerheden aan worden ontleend dan die de wijkkerkenraad van de Grote Kerk Gemeente eraan toekent. De samenstellers hebben er met genoeg aan gewerkt. Dat deden ze in de ultieme overtuiging dat het niet aangaat een beleidsplan te *hebben*, maar er een te *zijn*. Waarvan acte:

Arnout van Delden
Dick J. van Dijk
Robèrt Vendelbosch
Huib Verbrugge

- zomer 2017 -

afb. 4: Onderweg

Bijlage: Specifieke aanbevelingen bij Onderweg - Meerjarenbeleidsplan GKG Dordrecht 2018-2023

<i>Nr</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aanleiding</i>	<i>Doel</i>	<i>Actie</i>	<i>Evaluatie</i>
1	Samenwerking	Niet altijd is duidelijk welk orgaan verantwoordelijk is voor enige activiteit.	Inzichtelijke en transparante (overleg)structuur.	Maak de wijkkerkenraad leidend, verspreid het organogram en breng alle gemeenteleden op de hoogte van de samenwerkingsafspraken.	Houd eens per drie jaar de werkwijze tegen het licht in de wk. Bespreek eventuele haperingen met de betrokkenen.
2	Afstemming	Informatievoorziening loopt bij tijd en wijle niet synchroon.	Elkaar tijdig op de hoogte stellen van wederwaardigheden en – als dat eens niet het geval is – elkaar de ruimte gunnen.	Informatiestromen ernstig nemen en de wijcultuur bevorderen. Lange tenen uitbannen. Zie ook wat onder Public Relations staat geschreven.	Ga eens per twee jaar na of eenieder zich kan vinden in de onderlinge afstemming.
3	Vergadercultuur wijkkerkenraad	Niet alle leden van de wijkkerkenraad zijn even gelukkig met de overlegvoering.	Optimale betrokkenheid wijkkerkenraadsleden.	Wijzig de frequentie van vergaderingen in bijv. 1 x per 2 maand en/of stel de agenda zo op dat er ruimschoots aandacht is voor inhoud en zingevingsvragen. Geef het moderamen een ruimer mandaat of creëer een kerngroep met beslissingsbevoegdheid. Beperk het overleg inzake de bedrijfsvoering zoveel mogelijk.	Check jaarlijks of eenieder tevreden is met de (nieuwe) werkwijze.
4	Besluitvorming	De status van wat besproken is in de wijkkerkenraad is soms onhelder. Een mededeling bijv. is geen besluit.	Besluitvorming helder en transparant markeren.	Onderscheid maken tussen (de status van) mededelingen en besluiten.	Informeert bij de vaststelling van de notulen of eenieder heeft kennisgenomen van de besluiten.
5	Voortgangsgesprekken	Niet duidelijk is met wie deze gesprekken worden gevoerd, door wie, hoe en met welk resultaat.	Zicht op het functioneren van de professionals.	Zet uiteen hoe, met en door wie wordt gesproken. Bied de wijkkerkenraad ruimte voor input en rapporteer op hoofdlijnen. Spreek met betrokkenen af wie de dossiers beheert.	Neem in de gespreksronden altijd de vraag mee of iemand zich in voldoende mate gehoord weet. Informeert de wijkkerkenraad over de criteria en uitkomsten.
6	Extra inzet (pionierswerk)	Kerkenwerk kost veel inspanning. Er blijven mogelijk klussen liggen.	Meer aandacht voor specifieke doelgroepen, thema's en externe contacten. Geldt in het bijzonder voor jeugdwerk en citypastoraat.	Werk uit hoe we jeugdwerk en citypastoraat e.d. concreet vorm kunnen geven. Overweeg formatie-uitbreiding met het oog op efficiency en effectiviteit. Informeert bij de PKN naar een pioniersplek.	Zorg voor heldere werkafspraken.

7	Waardering (gast)predikanten	Niet duidelijk is welke criteria worden gehanteerd bij de beoordeling.	Eenduidige evaluatie van het optreden van (gast)predikanten in eredienst of vespers.	Maak regels voor de behandeling en de criteria. Voor organisatorische zaken geldt geen beperking; voor een persoons- en/of liturgiebeoordeling wel.	Ontwikkel een stramien waarin de waardering tot zijn recht komt. Bepreek eens per drie jaar of het zo verder kan.
8	Introductie ambtsdragers	Beginnende ambtsdragers weten doorgaans niet meteen waar ze aan toe zijn.	Heldere informatie over het hoe en wat van het ambt en de daaraan gelieerde systemen.	Stel een map samen met taak- en structuurgegevens. Ook LRP en (externe) toerustingsmogelijkheden zijn het vermelden waard.	Houd de map up-to-date.
9	Reflectie en toerusting	Er is behoefte aan verdieping van het kerkenwerk, op inhouds- en op vaardigheidsniveau.	Bezinning op de dingen die ons bezighouden en training op het 'vak'. Tevens teambuilding.	Organiseer eens per twee jaar een themadag. Stimuleer dat ambtsdragers bijscholing krijgen.	Evalueer het nut na elke themadag. Peil regelmatig de ondersteuningsbehoefte.
10	Public Relations	Gemeenteleden willen weten hoe en met wie we ons onderhouden.	Helderheid omtrent handelingen en acties in de publieke ruimte.	Bulletin waarin toelichting wordt verschaft op alle externe verbanden: met en door wie wordt er gecommuniceerd. Eventueel op te nemen in de wijkbrief. Zie ook wat onder Afstemming staat geschreven.	Bied eenieder aanhoudend de gelegenheid ideeën aan te dragen en opbouwende kritiek te leveren.
11	Financiën	Soms is niet duidelijk hoe we er financieel voor staan en soms is er een overschot aan informatie.	Inzicht in de wijkbegroting (inclusief wijkkas).	Eens per jaar in de wijkkerkenraad aandacht besteden aan de begroting en jaarrekening. Overigens uitsluitend varianten en problemen bespreekbaar maken.	Beëindig elke jaarcyclus met de vraag of de wijkkerkenraad zich voldoende gehoord weet.
12	Kerkmuziek	De status van een notitie uit 2013 is onhelder. Idem t.a.v. de daarin uitgesproken voornemens.	Duidelijkheid omtrent doelen en randvoorwaarden.	Leg uit wat we willen en wat de condities zijn. Werk de notitie uit in een traceerbare actielijst.	Check de actielijst en evalueer eens per twee jaar de stand van zaken.

Navigatie

- 2010 - GKG: beleidsplan 2010-2015
- 2012 - Breken en delen [...]. Diaconaal beleidsplan 2012-2017
- 2013 - Beleidsplan Kerkmuziek [...]
- 2014 - Profielschets van de GKG
- 2016 - Public Relations van de GK Dordrecht, een stip op de horizon
- 2016 - Kerkorde en ordinanties van de PKN
- 2017 - Dabar [...]. Diaconaal beleidsplan GKG 2018-2023

Addendum

Dit Meerjarenbeleidsplan voor 2018-2023 is vastgesteld in de wijkkerkenraadsvergadering van de Grote Kerk Gemeente te Dordrecht op 12 oktober 2017.

De kerkenraad neemt zich voor bij de uitvoering van al haar plannen de volgende kwaliteiten te benutten en/of na te streven:

*verantwoordelijkheid (jegens de schepping en elkaar) .
eerbiedwaardigheid (= respect) . oplettendheid .
onverschrokkenheid (= moed) . lankmoedigheid . vrijmoedigheid .
aanwezigheid . toegankelijkheid . verbondenheid .
vasthoudendheid (= volharding) . verdraagzaamheid .
barmhartigheid . beweeglijkheid . spiritualiteit .
openheid-in-gebondenheid . saamhorigheid . afhankelijkheid*

Al met al:

ant-woordend-heid.

Immers:

God heeft het eerste woord; wij volgen.